

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-335

12.5.2020

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Stell og flytting av pasient – ryggskade – arbeidsulykke – yfl. § 11, første ledd bokstav a.

Forsikrede arbeidet i et bofellesskap for personer med demens, da hun under stell og forflytning av en beboer fikk et "kink" i ryggen. Trygderetten avsto å godkjenne hendelsen som yrkesskade. Saken reiste spørsmål om hendelsen var en arbeidsulykke. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at hendelsen ikke kunne anses som en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1992) ble skadet 3.9.16 i et bofellesskap for personer med demens. Hun oppsøkte lege 15.9.16, som noterte:

Ryggsmerter siste uka etter kink i ryggen. Trenger sm pga tunge løft på jobb. Går bedre nå forøvrig, ingen nevro utfall eller utstråling til undereks. Adekvat med paracet som sm.lindrende.

Det er lagt frem et udatert notat fra spesialist i almenmedisin S. ved S. legehush:

... oppsøkte meg lørdag den 03.09.2016 mellom kl. 16-17 grunnet ryggsmerter. Hun fortalte meg at en pasient på jobben ble akutt dårlig med behov for raskt hjelp. ... prøvde å forhindre pasienten i å falle og fikk under denne hendelsen akutt ryggvondt. Denne hendelsen skjedde ca kl. 14 ...

Spørsmålet om hendelsen er å anse som en arbeidsulykke etter folketrygdloven § 13-13 er vurdert av Trygderetten, se kjennelse av 22.2.19. I kjennelsen er arbeidsgivers skademelding til Nav, 16.2.17, gjengitt:

Pasient holdt på å svime av, måtte forflytte pasient inn på rullestol, så seng. Før dette måtte jeg ta pasienten alene ved stell, noe som var tungt da pasienten var i dårlig form og ikke kunne hjelpe til noe. Kjennte det godt i ryggen. Fikk "kink" i ryggen. Forverret seg slik at jeg ikke klarte å bevege meg, men jeg var hjemme. Er på utredning av skade.

Forsikredes skadeforklaring til Nav av 29.4.17 er også gjengitt:

Dette skjedde på en dagvakt lørdag. Jeg hadde en pasient som var i dårlig form denne dagen. Pårørende kom på besøk og ønsket å gå litt med pasienten å få litt frisk luft. Jeg satt og fulgte med da jeg visste pasienten var sliten. De kommer seg ut på terrassen, og pasienten begynner å bli veldig ustø. Jeg går bort og prøver å hjelpe til med å holde pasienten oppe. Pasienten var delvis klar og delvis ikke. Han klamrer seg fast til meg med hele sin vekt. Pasienten er svært sterk og høy. Pårørende fikk hentet en stol. Pasienten strittet imot når han delvis var tilstede. Fikk omsider pasienten ned i stolen. Jeg fikk ringt etter hjelp på en kollega.

Det hele var en svært ugunstig arbeidsstilling da dette skjedde akutt og pasienten er tung og sterk. Arbeidet ble ekstra belastende da pasienten ikke hjalp til, men heller strittet imot når han kunne. Vi fikk til slutt hjulpet pasienten over på rullestol og kjørt han inn på rommet. Alle disse uforutsette faktorene gjorde situasjonen svært vanskelig. I tillegg til dette var sengen til pasienten ujusterbar og overflyttingen fra rullestol til seng ble en utfordring. Da vi kom inn på rommet sa jeg til kollega at jeg kjente det godt i ryggen da hele situasjonen ble for mye for meg alene å takle da kollega ikke var der. Etter hele situasjonen var under kontroll merket jeg at ryggen ikke var noe god. Jeg tenkte det ville gå over. Hendelsen skjedde rundt 14 tiden og tok kanskje 40-45 minutter. Jeg dro hjemover 1515 med smerter i ryggen. Da jeg kom hjem og skulle kaste noe i søpla

stivnet ryggen min helt. Jeg klarte ikke å gå, bevege meg, stå, ligge eller noe som helst. Det var så innmari vondt.

Jeg ringte broren min som er lege og som har jobb på legevakt og forhørte meg med han. Da dette bare kunne være en kink som kunne gå over med litt tid og smertestillende ba han meg avvente til uka og ringe legen (dette var en lørdag). Jeg brukte krykker i 1 uke da jeg ikke klarte å gå eller rette ryggen.

Nav nektet 5.5.17 å godkjenne ryggplagene som yrkesskade. Trygderetten opprettholdt avslaget. I kjennelsen heter det under rettens bemerkninger blant annet:

...

Retten legger i likhet med ankemotparten til grunn at pasientene/beboere ved ... bo- og behandlingssenter er pleietrengende. Retten legger videre til grunn at løft av pasient/beboer inngår i den ankende parts arbeidsoppgaver som pleieassistent ved et sykehjem. Det er etter beskrivelsen i skademeldingen, eller i sakens øvrige opplysninger, etter rettens syn, ikke dokumenterte holdepunkter for at løftet innebar en usedvanlig påkjenning eller belastning i forhold til det som er normalt i arbeid som pleieassistent på sykehjem, for eksempel ved at pasienten var spesielt urolig eller at løftet måtte foretas i en spesielt vanskelig arbeidsstilling.

Retten kan ikke se at arbeidet ble utført slik at den ankende part ble utsatt for en ekstraordinær påkjenning under spesielle omstendigheter, eller en belastning i forhold til det som var normalt for utførelsen av arbeidet som pleieassistent på et slikt arbeidssted.

Retten finner det etter dette ikke sannsynliggjort at det er årsakssammenheng mellom den ankende parts nåværende ryggplager og hendelsen den 3. september 2016. Vilårene for å godkjenne den ankende parts ryggplager som yrkesskade, er etter dette ikke oppfylt, jf. folketrygdloven § 13-3. Avgjørelsen er i samsvar med Trygderettens praksis på området. ...

I en legeerklæring 18.7.17 fra S. legesenter heter det:

Pasienten var på jobb 03/09/16 som pleieassistent for demente oppegående mennesker. Hun pådro seg en ryggskade i den forbindelse, og har forsøkt få dette godkjent som yrkesskade. Hun ønsker en legeuttalelse fra meg ang dette.

Brukerne på hennes arbeidsplass er ikke pleietrengende i form av stell og tunge løft, og man kan ikke forvente at dette skulle skje her. Episoden hvor hun pådro seg ryggskaden, skjedde 03/09/16, da en dement pas tviholdt i ..., brukeren var tung og stor, og ville sette seg ned på stol. ... får han til slutt ned i stol, hvor på hun så kjenner smerten i ryggen. Hun må likevel i etterkant få han over i seng, som ikke er heisbar, og kjenner da det mer i ryggen. MR av ryggen har vist lite midtstilt prolaps, hun kjenner til tider stråling ned bak i låret ned til bakre del av kneet ...

Selskapet avsto kravet 26.9.17.

Forsikrede har i det vesentlige anført at skaden hun pådro seg ved hendelsen er en yrkesskade etter yrkesskadeforsikringsloven, jf. TRR-2008-1994 og Skårberg og Reusch, Oslo 2003, s. 54 hvor det heter at det bør tillegges vekt at man jobber under tidspress i forbindelse med den aktuelle hendelsen.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har vært utsatt for en arbeidsulykke i lovens forstand.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om hendelsen 3.9.16 er en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a. Etter denne bestemmelsen skal yrkesskadeforsikringen dekke "skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade)". Det fremgår av forarbeidene til bestemmelsen at arbeidsulykkebegrepet i yfl. skal forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3, se Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) om lov om yrkesskadeforsikring s. 89. I folketrygdloven § 13-3 annet ledd defineres to kategorier arbeidsulykke: Det markerte ulykkesbegrepet (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrepet (en konkret tidsbegrenset ytre hending som

medførte en belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Nemnda kan ikke ut fra det som er opplyst se at det markerte ulykkesbegrepet kan få anvendelse i saken, og vurderer derfor hendelsen etter vilkårene for det avdempede ulykkesbegrepet. I Rt. 2007-882 avsnitt 39 uttaler Høyesterett at for at en skade ved løft av gjenstander skal være omfattet av det avdempede ulykkesbegrepet må

være tale om løft av spesielt tunge gjenstander, løft av gjenstander med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakerens normale arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige omstendigheter.

Nemnda legger i samsvar med dette vekt på om det forelå en vanskelig arbeidsstilling eller om en ekstraordinær påkjenning kan ha utgjort et ulykkesmoment. Slik nemnda ser det oppsto skaden ved en arbeidsoperasjon som var en del av forsikredes normale arbeidsoppgaver. Det er ikke tale om en uventet tyngde og foreligger heller ikke opplysninger om noen spesielt vanskelig arbeidsstilling. Den omstendighet at pasienten strittet mot da forsikrede skulle hjelpe ham ned på stolen, medfører heller ikke at det foreligger en ekstraordinær påkjenning eller vanskelig arbeidsstilling. Skaden er da ikke omfattet av yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).